

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus HUMANIS. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Confessarivs.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

CONFESSARIUS.

CASVS I.

Appobatio Con-
fessarij.

Quid Nuntius Apostolicus valeat circa
Approbationem Confessariorum?

Respondeo, Nuntius Apostolicus habet po-
testatem approbadi Confessarios, etiam ab-
sentes, & per alium designandos. Imò potest Su-
periori Regularium dare potestatem approbandi;
cùm in ipso Nuntio sit potestas ordinaria ad id fa-
ciendum.

CASVS II.

Appro-
batio Cõ-
fessarij.

Utrum Capitulum possit sibi assumere potesta-
tem approbandi & designandi Confessarios
inueniente Episcopo?

Respondeo, Aliud est approbare Cõfessarios:
aliud nominare vel designare. Approbatio
est solius Episcopi per Concilium Tridentinum;
neque huic quæstioni potest se Capitulum immis-
cere. Designatio facilius ad eos pro certo loco per-
tinere potest: nam etiam Parochus in suâ parochiâ
Confessarios designare potest, modò ab Episcopo
sint approbati. Approbatio per se non tribuit iurisdic-
tionem, sed reddit capacem vt ei detur iurisdic-
tio; quæ per nominationem vel designationem
dari potest, modò ille sit approbatus.

CASVS III.

Appro-
batio Cõ-
fessarij.

Confessarij monasterij datum est priuilegium
à Papa audiendi confessiones, etiam sæcu-
larium.

QVÆRITVR, An nihilominus indigeant E-
piscoporum approbatione: aut possint censeri
approbati quasi ex parochiali beneficio?

Priuilegium Summi Pontificis ad confes-
siones sæcularium audiendas, non supplet appro-
bationem Episcopi iure Concilij Tridentini ne-
cessariam. Neque Cõfessarius Monialium habens
tale priuilegium, potest censeri habere quasi paro-
chiale beneficium, ita vt non sit ei necessaria ap-
probatio; quia alioquin Confessarij conuentus
apud Mendicantes, non egerent approbatione E-
piscopi ad audiendas confessiones sæcularium.

Parochiale
beneficium
respici
curam sæ-
cularium.

Addo parochiale beneficium nõ dici nisi quod
primariò respicit curam sæcularium: Hic autem
solùm accessoriè habet sæcularium curam, nimi-
rum, quia seruiunt monasterio. Denique Conci-
lium loquitur generatim de omnibus sæcularibus,
etiam Sacerdotibus. Itaque non videtur isti Con-
fessarij liberi ab obligatione se præsentandi Ordi-
nario vt approbentur, si velint sæcularium, etiam
Sacerdotum confessiones audire, etiam si fortè ha-
beant priuilegium audiendi omnes sæculares ad
eos accedentes.

Non obsta-
re priuile-
gio, ceden-
dum est, ubi
Episcopi
se possit
uò oppo-
nunt.

Si tamen post Concilium Tridentinũ vsque ad
hoc tempus manserunt in illâ consuetudine au-
diendi confessiones sæcularium, Episcopo non
cõtradicente, validè potuerunt absoluerè; & pro-
pter tam longam consuetudinem videntur posse
continuarè, donec Episcopus se opponat; qui si se
opposuerit, tenebuntur cedere, propter clausulã,
Priuilegijs, & consuetudine quacunque etiam immemo-
rabili, non obstantibus.

CASVS IV.

Electis
Confes-
sarij.

Superior Religiosus tenetur ex decreto Clemē-
tis VIII. vel etiam sui Generalis, constituere
duos vel plures, qui præter se, domesticorum
suorum confessiones audiunt; ille id facere ne-
gligit, aut recusat.

QVÆRITVR, An subditum possit sibi Confessa-
rium eligere?

Respondeo, Non potest inferior eligere sibi
Confessarium, etiam si Superior ex decreto
Clementis VIII. duos vel plures constituere te-
neatur, idemque Generalis fieri iusserit, & Supe-
rior exequi noluerit. Ratio est, quia non apparet
vnde iste ita electus possit habere iurisdictionem.
Nam in decreto illo Clementis solùm dicitur §. 2.
Non liceat superioribus Regularium confessiones subdi-
torum audire, &c. & §. 3. Superiores in singulis domi-
bus deputent duos, vel tres, aut quatuor pro subditorum
numero, &c. quibus verbis Superioribus non aufer-
tur potestas, sed solùm redditur vsus illicitus, &
iniungitur vt alijs potestatem dent. Vnde nec alijs
conceditur vlla potestas, sed iubetur vt Superio-
res concedant. Quare si ipsi nolint concedere, non
habebunt isti electi potestatem. Et sanè, si alia
mens Põtificis fuisse, id aliquo modo explicasset.

Vsus illici-
tus pote-
statis, sed
validus.

Itaque in hoc casu recurrendum iudico ad Ge-
neralem; vel, quod facilius & expeditius est, ad
Nuntium Apostolicum, vt ipse inferioribus hanc
potestatem eligendi Confessorem concedat; vel
Superiorem immediatum cogat vt decretũ Cle-
mentis VIII. seruet. Interea debent Superioribus
confiteri: quia hi soli iurisdictionem habent. Hoc
intellige in peccatis mortalibus nunquam antea
confessis. Nam de venialibus alia est ratio.

6
Quid tali
casu agen-
dum.

CASVS V.

Rudes.

Quid faciet Confessarius cum rudibus, qui non
habent fidem explicitam & distinctam Tri-
nitatis, & Incarnationis?

Respondeo, Probabilis sententia est fidem ex-
plicitam & distinctam Trinitatis & Incar-
nationis non esse necessariam ratione medijs, sed
solùm præcepti: quam in praxi sequi possumus.
Vnde possumus absoluerè eos qui hæc ignorant,
si promittant se daturos operam vt discant prima
opportunitate: maximè quando periculum est ne
morianur antequam possint reuerti, vel putentur
non reuersuri. Si enim putarentur reuersuri, me-
lius esset eos absque absolutione dimittere, vt vbi
didicerint, reuertantur: sed hoc rarum est. Inter-
dum sunt satis capaces, & subito instrui possunt
vt rem aliquo modo apprehendant; & tales, si tem-
pus ferat, sunt breuiter instruendi, & postea ab-
soluendi, iniuncto onere melius vt eadè discant.
Expedit etiam Catechismos ante solemnia Fe-
sta quibus confiteri & communicare solent, insti-
tuti varijs locis, & hæc necessaria breuiter & dilu-
cidè explicari.

7
Si horum
fides expli-
cita non sit
necessaria,
absolue.

Iuxta alteram sententiam non possunt absolui
si sint in peccato mortali: quia fides illa explicita
est medium necessarium ad iustificacionem. Non
tamen est medium necessarium, vt is, qui iam
iustus est, saluetur, si contingat illum mori. Nec
ob defectum huius fidei amitter iustitiam, nisi,
quãdo occasio est discendi illa mysteria, & ex cras-
sa negligentia prætermittit.

Quando
& quomodo
do hi sint
instruendi.

8
Si sit ne-
cessaria
hæc fides, nõ
absolue.

CASVS

Pueri

CASVS VI.

Quandonam Confessarius censerebatur pueros capaces Absolutionis sacramentalis?

9 Respondeo, Pueri videntur capaces Absolutionis sacramentalis, si sciant quid euenturum sit malè agentibus, quid bonè. Tunc enim concipiunt timorem Numinis, & affectum seruitutis erga Deum. Itaque de hoc rogandi. Si dubitetur, potest illis dari bona precatio & benedictio, quæ magni est æstimanda. Nec est quod Sacerdos hîc se implicet aut vexet.

animo se oblectandi. Si affirmant, satis constat esse morosam; nec opus est rogare an turpes motus sint exorti. Si dicant post perfectam animaduersionem displicuisse, non sunt condemnandi peccati mortalis. Similiter si soliti curiositatis causâ, vt scirent, non vt delectarentur re cogitata, dicant se cogitasse; quamuis hoc rarius sit. Non debet Confessarius circa hoc esse anxius: non enim est necessarium vt ipse semper possit statuere, an peccatum fuerit mortale, an veniale hîc & nunc; id enim sæpè impossibile: sufficit vt inquireat circumstantias necessarias, & prout videt penitentem esse capacem.

Confessarius ut hîc sit animus

Crebrò relabentur.

CASVS VII.

Quid Confessario agendum cum his qui in eadem peccata crebrò relabuntur?

10 Expedi. ordinariè eos sine absolutione remittere. Respondeo, Qui ita crebrò relabuntur in eadem peccata, si post tres vel quatuor confessiones certis interuallis factas, non apparet vlla emendatio, aut conatus resistendi, expedit ordinariè eos remittere sine absolutione (explicato periculo in quo versentur, & absolutionem ipsis fore noxiam, cùm non videantur habere sincerum propositum) vt conentur resistere, & adhibere remedia quæ præscribuntur. Si non redierint, committat illos Deo, nec se ob id cruciet.

11 Non est id absolute necesse. Dico, Expedire ordinariè: quia absolute non est necessarium, si dicant se valde dolere, & promittant emendationem. Quòd autem sæpè cadant vt antè, id infirmitati humanæ, quæ sanè maxima est, adscribendum. Vnde etiam Dominus septuagies septies peccatum in fratrem vult ignosci. Fieri etiam potest vt expediat sæpius absolui, si putetur id eis fore magis salutare. Hæc enim est regula qua Confessarius vti debet circa Penitentem in absoluendo, vel remittendo, in magnis vel paruis penitentis iniungendis, Vt spectata conditione penitentis, faciat id, quòd iudicat ei fore magis salutare.

Sæpè expediri absolute.

Regula.

Si dubitet, vtatur nunc hoc, nunc illo modo. Sæpè hæc repulsio est illis salutis, quia sic magis imprimunt animo rei momentum.

Respondeo Secundò: Tunc in delectationem consentis, quando tibi placet ea voluptas, quæ resultat in parte inferiore ex imaginatione actus carnalis, vel turpium contactuum; quæ voluptas est eiusdè rationis, ac ea, quæ ex opere nascitur, nã similiter concitatur sanguis & spiritus, & excitantur membra ad rebellionem, & seminis effusione.

14 Quando in delectationem non est sensus.

CASVS X.

Qualis penitentia convenientissimè penitenti imponatur?

Penitentia seu satisfactio.

15 Respondeo, Illa penitentia convenientissimè penitenti imponitur, quæ omnibus consideratis, iudicatur ipsi penitenti fore magis salutaris. Huc enim omnia tendunt, vt iste perducatur ad salutem.

Hinc fieri poterit vt pro 10. adulterijs, vel fornicationibus, non imponatur penitentia grauis homini simplici; nimirum si non putaretur eam expleturus; vel non habeat commoditatem propter vxorem & familiam; vel si alienaretur in posterum à confessione &c. Tunc enim tali possent imponi quinquies Pater & Aue per medium annum; & vt confiteatur quinquies vel sexies magnis Festis per annum; idque ad tres vel quatuor annos, & similia.

Quòd si persona sit capax, & putetur ei fore vtile, conueniens erit imponere etiam ieiunia, & afflictiones corporis. Verùm quod ad graues penitentias, attinet, facillè penitentes possunt eas redimere per Indulgentias, vt diximus in Tract. de Indulgentijs cap. 3. dub. 2. Vnde magis sunt inducendi vt sponte sua peccata castigent, quàm strictè obligandi, nisi quando Confessor iudicat hoc magis expedire.

Occasio relapsus.

CASVS VIII.

Quam occasionem Confessarius censere debeat proximam Penitenti ad lapsum?

12 Respondeo, Ea occasio censenda est proxima alicui, in qua dum ille constituitur, plerumque succumbit, & rarò euadit illæsus. Itaque quando post aliquot confessiones deprehensum fuerit Penitenti conuersatione aliquam esse causam propinquam peccandi, cogendus est illam relinquere, & efficiendum vt alibi habitet. Si id ob iustas rationes impetrari non possit, cogendus est vitare illam conuersatione, quantum fieri potest. Si promittat se id facturum quantum poterit, præscriptis in particulari aliquot modis, poterit absolui: aliàs est remittendus.

Delectatio morosa.

CASVS IX.

Quomodo inuestigabit Confessarius an delectatio, de qua penitens se accusat, fuerit morosa? & an in eam consenserit?

13 Delectatio, quando morosa. Respondeo Primò, Vt sciatur an delectatio fuerit morosa, quærendum an inhæserint cogitationi turpi postquam aduerterunt esse talè,

CASVS XI.

Quid faciet Confessarius cum surdastros imperfectè conscientibus in magno populi confluxu?

Surdaster.

16 Respondeo, Non existimo surdastros in magno populi confluxu, qui imperfectè confitentur, posse absolui; sed esse remittendos in aliud tempus quo possint examinari, & instrui de necessarijs; nisi forte essent in periculo mortis &c. multoque minus id licet quando præceptum confessionis non obligat.

CASVS XII.

Quid faciet Confessarius cum Nobilibus, qui accusantur à suis creditoribus de defectu solutionis?

Debitor.

17 Respondeo & dico Primò, Non facillè deneganda est Nobilibus illis absolutio ob defectu solutionis respectu suorum creditorum, nisi constet eos in

eos in ea re iniquè agere. Suspicionem & dicta creditorum sæpè non sufficiunt.

Respondeo Secundò, Si agatur de solutione reddituum personalium, vel etiam realium, faciliùs excusari possunt, etiam si aliquot annis non soluant; quia ferè consuetudine receptum est, vt in pensionibus annuis non fiat ita prompta solutio.

Respondeo Tertio, Si ipsi in confessione se non accusant, quòd debita non soluerint, & putentur bona fide existimare, se posse adhuc solutionem differre; posset Sacerdos dissimulare eam inquisitionem, si animus eorum crederetur inde offendendus, & maius bonum quod intenditur, impediendum timeretur. Si tamen non putentur esse in bona fide, vel ignorantia videatur crassa, suauiter sunt monendi, & instruendi.

CASVS XIII.

Peccata oblita.

Vtrum teneatur Confessarius monere penitentem vt confiteatur peccatum mortale quod olim commisit, & per obliuionem prætermisit?

18 **R**espondeo, Rectè dicitur me non teneri monere Titium vt confiteatur peccatum mortiferum quod olim commisit, & per obliuionem prætermisit confiteri; quia illa ommissio præcepti diuini positui fuit absque culpa, nec obest illi ad salutem aut bonam vitam &c.

CASVS XIV.

Sigillum confessionis.

Confessarius dubitat an malè absoluerit penitentem à casu reseruatò: de eo, ipse confitetur apud Confessarium istius penitentis.

QVÆRITVR, An ille omnino teneatur cauere, ne iste Confessarius possit conijcere illi penitentem rursus in talem casum incidisse?

19 **R**espondeo, Confessarius qui dubitat an malè absoluerit penitentem à casu reseruatò, tenetur cauere ne ita confiteatur illud suum peccatum, vt Sacerdos possit conijcere illum penitentem rursus in talem casum incidisse. Et si enim sciebat illum aliàs talia commississe, ignorabat tamen hunc peculiarem lapsum. Nec refert quòd id per accidens conijciat: quia tenetur Confessarius cauere ne villo modo det occasionem, vnde alius deueniat in notitiam peccati, quod ipse in confessione audiuit. Secus fortè esset quando idem casus illi Sacerdoti esset notus: tunc enim penitens non censetur inuitus, maxime si erat necessariū ad petendum consiliū. Si tamen ab alio consiliū haberi poterat, non potest conferre cum eo, qui conijciat personam. Expedi in hac materia esse strictum. Vide quæ diximus in Additionibus ad 3. Partem de Pœnitentia q. 11. de Sigillo Confessionis.

CONFESSIO.

CASVS I.

Dispositio penitentis.

Qualis dispositio sufficiat ex parte doloris, delectationis, & propositi ad absolutionem sacramentalem?

1 **R**espondeo, Illa dispositio, qua quis, reuocatis in memoriam suis peccatis, ex considera-

tionem malignitatis eorum, prosilit in hunc actum animi internum: *O maledicta peccata quibus Deum meum offendi, vel quibus animam meam gratia diuina priuauit, & penis æternis obstrinxit!* & simul proponit illa explicite confiteri, & in posterum abstinere, & sic accedit ad confessarium eaque confitetur: illa, inquam, dispositio est sufficiens ad obtinendum beneficium absolutionis, & remissionem peccatorum, etiam si dum Confitetur, nouum actum internum non eliciat. Imò talis dispositio est valde bona & perfecta. Est enim abominatio & detestatio vitæ præteritæ quatenus offendit Deum; & sic est vera contritio: vel si tendat in peccata, vt faciunt reum penæ æternæ, est attritio supernaturalis, ac proinde sufficiens cum Sacramento. Porro in ista abominatione expressè continetur illud nolle, quo quis nollet peccasse: Sicut enim amare, est velle; ita detestari, odisse, abominari (quæ omnia idem valent) est nolle. Denique ex hoc actu necessariò oritur dolor, saltem in parte superiore, etiam si homo non semper id aduertat. Impossibile enim est in se ipso videre aliquod malum ingens, & illud detestari seu abominari, & non dolere de eius presentia &c. Quare dubitandum non est quin tales confessiones validæ fuerint, & nullo modo sint repetendæ.

CASVS II.

An, qui dolet se non satis dolere de peccatis, cum absoluto proposito in posterum abstinendi, sufficienter sit dispositus ad absolutionem?

2 **R**espondeo, Si res moraliter consideretur, qui dolet se non satis dolere de peccatis, videtur habere sufficientem dolorem, modò ad sit propositum absolutum in posterum abstinendi. Qui enim dicit se dolere ob defectum sufficientis doloris peccatorum, hoc ipso satis indicat peccata displicere, & nolle se ea commississe, quamuis illam displicentiam non ita sentiat. Si ergo ad sit propositum absolutum emendationis, censeri potest ille dolor sufficiens.

CASVS III.

An dolor pridie excipitatur sufficiat vt postridie absolutionem consequatur absque nouo dolore?

3 **R**espondeo, Dolor semel conceptus de peccatis in ordine ad confessionem recogitatis, si quis ex vi illius, & propositi tunc concepti, applicet se etiam postridie ad confessionem, sufficiens est ad fructum Sacramenti, etiam si quis in actu confitendi nouum dolorem non concipiat. Manet enim iste dolor virtute. Sicut cum quis ex vi propositi quod hodie facit, crastino die se applicat ad aliquam peregrinationem, illud propositum tendendi ad talem terminum manet virtute. Idem cernitur in alijs bonis operibus.

CASVS IV.

Si Confessarius apprehendat vt scrupulos, quæ vere sunt mortalia: Aut vt non facta à penitente,